

מסורת הש"ס

א) זכמים טו. ב) ע"י מוס' שנת כ"ג. ד) י"ה ויחולו א) ופרה פ"ו מ"ג. ד) ממדבר ט"ו. ה) פ"ה סוף.

תורה אור השלם

1. וכפר אהרן על קרבתו אחת בשנה מידם השאה הכפרים אחת בשנה וכפר עליו לדרתיהם קדש קדשים הוא לוי.
2. ויבא אל המזבח אשר לפני ה' וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות המזבח קדש קדשים וקרא טו זה כלי ויקח את גבי דלת השרת אשר ישרו בו בל קדש ונתן אל בגד הקבלת וכפר אותם במזבחה עור חדש ונתנו על המזב:

במדבר ד יב

גליון הש"ס

גמ' שאני רגל דלא מצו במבטל. ע"י זכמים דף ק"י ע"י מוס' ד"ה מין זכמיו:

לעזי רש"י

אגוטי"ר. לשאוב.

מובן רש"י

מזה בפינו עצמו ורואה בפני עצמו. אין מעשיהו הפר ושעיר לקרנות המזבח הפנימי, אלא טעם לו בעצמו וזה בעצמו (מתורה ה).

תוס' ישנים

לדף ה' ע"א

הניחא לטמא דאמר היבנו ודבר אחר אל הוי היקש. כי הכא דבין צפר וזין בשעיר כמי מעלה ומטה, אלא (שהמינין) (שמינין) לא (סבב) (מכיון) שם. וז"ל המלכות לא שם מי יטא והא קאמר לעיל לא יאמר מעלה צפר דמיירא המעלה בשעיר כי דמיירא גמיר אי לא הוה דבר המעלה [בשמינין] והא דבר המעלה כהמשך אין חוץ ומלמד שהיה עליו המלכות לא שם להשיך כהן סוטה ושעיר המלמד לעיל, אלא סתמא שפיר. חוץ בשפירי בחד יובנא גמיר. ופי' רש"י אינו מביא לן דפיס כהן למד יוכל ללמוד על ההילכת כנת אלה [מה] שכתוב בשפירי טעם אלה למעלה בשעיר ושעיר למטה צפר ועממה [מה] שגמיר כהן. וז"ל ככל דוכתא שומיר למד מן הגמול (למד) שלם עיזא (עד) [למד] על דרך זה [הוא] [וענין] שירות זה (פ') ר"ח לומר הנה דגמירי כהן בשעיר אלה אלה למעלה ושעיר למטה צפר ושעיר גמירי כהן בשעיר אלה כן נתון בפנים. ופי' שפירי דגמירי [מתן] ופיס כהן עיזא גמיר וזה הלשון דמין אפיס משמע

וקבל זו אם הדם. כל קבלות של כל ימות השנה קמבעיה ליה: מין זכמיו. מורק במזרק: חוץ. ונמלא שאין קבלה זו צדקה שהרי אינו אוחז במזרק שהדם בו: מאי לאו הושיב מורק המלא צסוך הריקן. שעירה ממנו והא הכא נמי ולקח כמיז' ויקחא טו] ולקח מדם הפר ומדם השעיר והן לקיחה אחת המזרק

היא: לא עירה מורק מלא. לאחר שעירה דם הפר מלא לשם השעיר חוזר ומערה מורק מלא לתוך מורק ריקן: עומד על גבי נגים וכו'. דתנא דבי רבי ישמעאל הואיל ורזפה מקדשת וכלי שרת מקדשים מה כלי שרת לא היא דבר חוץ צינו וצין כלי שרת אף רזפה לא היא דבר חוץ צינו לצין הרזפה בנס' זכמים (דף טו): על גבי רגל חצירו. אלמא מין זכמיו חוץ: לא על מצעלו. וכדכיר את רגלו עד שימורק עבודתו: כלי השרת. כלי כלים במשמע ושירות אחת: סיב. הגדל סביב הדקל ונכרך עליו סביב כמין לולצין בגפנים והוא דן וסופג את הדם והדם יולא מכל עבריו ואינו חוץ כל כך מי יואיל כי היא גוונא חליפה או לא: וולף והולך וכו'. רישא דמתני' הכי (פנה פ"ו מ"ג) המקדש בשוקת וזה ספוג למוכו מים שנספגו ספולין כיצד יעשה זולף והולך עד שמגיע לספוג. שוקת היא אבן חלולה על שפת המעיין והמים נכנסין לה דרך חור שדפופה ומשקין בה בהמות ומקדשין בה מים חטאת לתוך פיה חיים והיא הכלי. אפי' שנספגו פנים דחיים אל כלי ד' בעינין שיהו המים נוגעין בכלי כיצד הוא עושה כצבא לטול את המים וליתנם בצלוחית וצפופרת זולף וגומר את כל המים אשר בשוקת עד שמגיע לספוג. וזולף (ס) שואף עד המנוי למוטע"ר בלע"ז וכדלמרינן במועד קטן (דף י"א): זולף וגומר דרכו. אלמא ספוג לא חיץ ולא פקעיה אלא המצליע בטובו והוא הדין לפי: שאני מולף דקלע"י. ויואלות מכל עבריו ונכנסות צינו לצין הכלי אבל דם עז הוא: דם כשר. דקלע"י: קומץ פסול. בקידוש שהקומץ טעון להתקדש בכלי לאחר הקמייה והוא כנגד קבלה דם פסול דחייץ:

מנתי' ויואלות מכל עבריו ונכנסות צינו לצין הכלי אבל דם עז הוא: דם כשר. דקלע"י: קומץ פסול. בקידוש שהקומץ טעון להתקדש בכלי לאחר הקמייה והוא כנגד קבלה דם פסול דחייץ:

ויחא דהא לן קאמר רבי יאשיהו היא אלא כרבי יאשיהו פירוש דסידרא ליה כותייה דמעריצין לקרנות ולאו טעמיה דלדייה נפקא ליה בלתי דרשא דלחת ודילמא רבי יהודה היא דלחת ליה משמע על"ג דאחתי צפני עזמה כרבי יונתן נפקא ליה מלתי דמעריצין כדפי' לעיל והא דקאמרא סתמא כרבי יאשיהו הכי נמי הוה מני למימר רבי יהודה היא דרשא דמעריצין ליה כרבי יאשיהו לעיל במחלוקת עם רבי יונתן ור"ת למ"ד חלקות מנה ליה דעולין אין מצטלים זה את זה יש לומר נפקא ליה מדם דם צפרק התערבות (זכמים דף טו): ואין לתמוה מאי שנא דשבע על טיהירו מעריצין לכולי עלמא ובקרנות פליגי ויש לומר בלפני ולפנים על כרחק אין מעריצין כדמוכה קרא כדפי' ללחך שנתן מדם הפר שחוט את השעיר ואם כן גם כהנה מועד כן כדכתיב וכן יעשה כהן מועד ולקרנות כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים משמע מכל דם הדם מזה בעצמו דומיא דליקין כיון דהזכיר בהדיא פר ושעיר אבל שבע על טיהירו כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים ותו לא: ב"ר במיניו חוצין או אינו חוצין. אבל שאני מינו פשיטא דמוץ ולא קרי ציה ולקח וכן צפרק שני דזכמים (דף טו). שלא היא צפר חוץ לצין לצין שרת וכן צפרק מוקס שנהיה (פסחים טו): גבי ישכר איש סוכר צפרק דהוה כרבי ידיה צפירא ותימה דצפרק לולב הגזול (סוכה ג) מסיקין דלקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ויש לומר דהתם מייש סוכר סודר סודר סודר סודר וישעיהו מן הסודר כן בית יד ואוחז זה אבל היכא דכריך ידיה בסודר ותופש הלולב כך לא שמה לקיחה ומורק בתוך מורק דהכא דמשמע דפשיטא ליה אי הוה שאני מינו היה חוץ לא מיירי שאוחז החיטין בשפתותיו דלא ודאי לא חיץ דהוה ליה כמו בית יד אלא שאוחז למטה בשוליו וכן כריך לומר מתוך ההיא שמתעלה גופא צפרק לולב הגזול כמו שחילקנו דאי לא תימא הכי אלא ימא דכל ענין לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה מיקשי דרבה ארבעה דלחך כתר הכי מין זכמיו אינו חוץ הא שאין מינו חוץ ולעיל קאמר גבי סודר לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ואפילו שאני מינו וק"ל מאי פריך מאי לאו נתן מורק המלא לתוך הריקן לימא אין הכי נמי ואין אוחז את החיטין בשוליו אלא בשפתותיו ויש לומר דפשיטא ליה שלא היה יכול לאוחזו כך ציד אחת שתי מורקות כזידות שיש בהן כל דם הפר והשעיר ור"ז"א"ה מין זכמיו דשבעת גבי כלי שרת מין זכמיו אינו חוץ כלל ענין דלפניהו אס מנמלא לומר דגבי לולב יש חילוק כדפי' גבי כלי שרת בכל ענין שכן בשאני מינו חוץ דהיי דבי עבד כעין ציד מיקרי לקיחה גבי כלי שרת דכתיב ולקח הכהן לא מיקרי לקיחה אלא מיקרי דלחך

הוציאו לו פרק חמישי יומא

נח.

רבי יונתן אומר מזה בפני עצמו ומזה בפני עצמו. תימה לי והא רבי יונתן אית ליה דמשמע שניהן כאחד ומשמע אחד אחד צפני עלמנו והכא משמע דלית ליה דווקא מזה צפני עלמנו ומזה צפני עלמנו ונראה לי כיון דמשמע הכי ומשמע הכי ילמד סתום מן המפורש כי היכי דלפני ולפנים ובהיכל נותן מזה בעצמו ומזה בעצמו ור"י לקרנות דכתיב מדם הפר ומדם השעיר סתמא מזה בעצמו ומזה בעצמו וזהו צפני עלמנו וזהו צפני עלמנו ור"י יונתן מתיירא מאי דק"ל דמיימי צסמון תניא אידך וכו' עד תלמוד לומר אחת וסתמא כרבי יאשיהו והכי תניא אחת וסתמא כרבי יאשיהו ור"י יאשיהו בלל אחת נמי כצירא ליה כמאן דכתיב יתדיו דמי צשלמא הא דלחך ליה ר' יאשיהו לוי יונתן והלא כזר נאמר אחת אלא למימר לד' יונתן קאמר ליה אבל לדלייה בלל אחת נמי אלא יש לומר אע"ג דמעיקרא הוה סלקא דעתך דלרבי יאשיהו מעריצין בלל קרא דלחך כתר דלחיימי קרא דלחך הדר ציה וכצירא ליה דאי לאו אחת ה"א אין מעריצין דומיא דלפני ולפנים ודחיל דלמד סתום מן המפורש כדפי' וזהו צפני עלמנו ומתיירא מאי דק"ל הא דקאמר לעיל תסמיים דרבי יאשיהו הוה דלחך מעריצין ודחי אפילו תימא רבי יונתן שאני הכא דכתיב אחת והשתא תימא לי מאי קא דחי אפילו תימא לרבי יונתן מעריצין אס כן כל שכן לרבי יאשיהו מעריצין והא ע"כ חד מנייהו אמר אין מעריצין דלחך כתיב ר' יונתן ורבי יאשיהו חד דלחך מעריצין וחד אמר אין מעריצין אכל למאי דפרישית נישא דה"ק שאני הכא דכתיב אחת דאי לא כתיב אחת סברא הוה דלפניו לר' יאשיהו ה"א אין מעריצין דילמד סתום מן המפורש כדפי' ואס ע"כ מאן האי תנא דלחך מעריצין אלא ע"כ מדכתיב אחת ומאן לימא לן דרבי יאשיהו דרבי אחת לוחף דרשא ולא רבי יונתן דילמא רבי יונתן דריש ליה ורבי יאשיהו דריש ליה לדרשא אחרת כדדריש' ליה צפרק קמא דשבעות (דף טו): כפרה זו לא תהא אלא פעם אחת שנה אי נמי כפרה אחת הוה מכפר ואינו מכפר שמי כפרות מיכו מה שהשקיתי מומאי דקאמר סתמא כרבי יאשיהו בללו הכי יוחא דהא לן קאמר רבי יאשיהו היא אלא כרבי יאשיהו פירוש דסידרא ליה כותייה דמעריצין לקרנות ולאו טעמיה דלדייה נפקא ליה בלתי דרשא דלחת ודילמא רבי יהודה היא דלחת ליה משמע על"ג דאחתי צפני עזמה כרבי יונתן נפקא ליה מלתי דמעריצין כדפי' לעיל והא דקאמרא סתמא כרבי יאשיהו הכי נמי הוה מני למימר רבי יהודה היא דרשא דמעריצין ליה כרבי יאשיהו לעיל במחלוקת עם רבי יונתן ור"ת למ"ד חלקות מנה ליה דעולין אין מצטלים זה את זה יש לומר נפקא ליה מדם דם צפרק התערבות (זכמים דף טו): ואין לתמוה מאי שנא דשבע על טיהירו מעריצין לכולי עלמא ובקרנות פליגי ויש לומר בלפני ולפנים על כרחק אין מעריצין כדמוכה קרא כדפי' ללחך שנתן מדם הפר שחוט את השעיר ואם כן גם כהנה מועד כן כדכתיב וכן יעשה כהן מועד ולקרנות כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים משמע מכל דם הדם מזה בעצמו דומיא דליקין כיון דהזכיר בהדיא פר ושעיר אבל שבע על טיהירו כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים ותו לא: ב"ר במיניו חוצין או אינו חוצין. אבל שאני מינו פשיטא דמוץ ולא קרי ציה ולקח וכן צפרק שני דזכמים (דף טו). שלא היא צפר חוץ לצין לצין שרת וכן צפרק מוקס שנהיה (פסחים טו): גבי ישכר איש סוכר צפרק דהוה כרבי ידיה צפירא ותימה דצפרק לולב הגזול (סוכה ג) מסיקין דלקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ויש לומר דהתם מייש סוכר סודר סודר סודר סודר וישעיהו מן הסודר כן בית יד ואוחז זה אבל היכא דכריך ידיה בסודר ותופש הלולב כך לא שמה לקיחה ומורק בתוך מורק דהכא דמשמע דפשיטא ליה אי הוה שאני מינו היה חוץ לא מיירי שאוחז החיטין בשפתותיו דלא ודאי לא חיץ דהוה ליה כמו בית יד אלא שאוחז למטה בשוליו וכן כריך לומר מתוך ההיא שמתעלה גופא צפרק לולב הגזול כמו שחילקנו דאי לא תימא הכי אלא ימא דכל ענין לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה מיקשי דרבה ארבעה דלחך כתר הכי מין זכמיו אינו חוץ הא שאין מינו חוץ ולעיל קאמר גבי סודר לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ואפילו שאני מינו וק"ל מאי פריך מאי לאו נתן מורק המלא לתוך הריקן לימא אין הכי נמי ואין אוחז את החיטין בשוליו אלא בשפתותיו ויש לומר דפשיטא ליה שלא היה יכול לאוחזו כך ציד אחת שתי מורקות כזידות שיש בהן כל דם הפר והשעיר ור"ז"א"ה מין זכמיו דשבעת גבי כלי שרת מין זכמיו אינו חוץ כלל ענין דלפניהו אס מנמלא לומר דגבי לולב יש חילוק כדפי' גבי כלי שרת בכל ענין שכן בשאני מינו חוץ דהיי דבי עבד כעין ציד מיקרי לקיחה גבי כלי שרת דכתיב ולקח הכהן לא מיקרי לקיחה אלא מיקרי דלחך

ויחא דהא לן קאמר רבי יאשיהו היא אלא כרבי יאשיהו פירוש דסידרא ליה כותייה דמעריצין לקרנות ולאו טעמיה דלדייה נפקא ליה בלתי דרשא דלחת ודילמא רבי יהודה היא דלחת ליה משמע על"ג דאחתי צפני עזמה כרבי יונתן נפקא ליה מלתי דמעריצין כדפי' לעיל והא דקאמרא סתמא כרבי יאשיהו הכי נמי הוה מני למימר רבי יהודה היא דרשא דמעריצין ליה כרבי יאשיהו לעיל במחלוקת עם רבי יונתן ור"ת למ"ד חלקות מנה ליה דעולין אין מצטלים זה את זה יש לומר נפקא ליה מדם דם צפרק התערבות (זכמים דף טו): ואין לתמוה מאי שנא דשבע על טיהירו מעריצין לכולי עלמא ובקרנות פליגי ויש לומר בלפני ולפנים על כרחק אין מעריצין כדמוכה קרא כדפי' ללחך שנתן מדם הפר שחוט את השעיר ואם כן גם כהנה מועד כן כדכתיב וכן יעשה כהן מועד ולקרנות כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים משמע מכל דם הדם מזה בעצמו דומיא דליקין כיון דהזכיר בהדיא פר ושעיר אבל שבע על טיהירו כמיז מועד והוא עליו מן הדם בלצבעו שבע פעמים ותו לא: ב"ר במיניו חוצין או אינו חוצין. אבל שאני מינו פשיטא דמוץ ולא קרי ציה ולקח וכן צפרק שני דזכמים (דף טו). שלא היא צפר חוץ לצין לצין שרת וכן צפרק מוקס שנהיה (פסחים טו): גבי ישכר איש סוכר צפרק דהוה כרבי ידיה צפירא ותימה דצפרק לולב הגזול (סוכה ג) מסיקין דלקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ויש לומר דהתם מייש סוכר סודר סודר סודר סודר וישעיהו מן הסודר כן בית יד ואוחז זה אבל היכא דכריך ידיה בסודר ותופש הלולב כך לא שמה לקיחה ומורק בתוך מורק דהכא דמשמע דפשיטא ליה אי הוה שאני מינו היה חוץ לא מיירי שאוחז החיטין בשפתותיו דלא ודאי לא חיץ דהוה ליה כמו בית יד אלא שאוחז למטה בשוליו וכן כריך לומר מתוך ההיא שמתעלה גופא צפרק לולב הגזול כמו שחילקנו דאי לא תימא הכי אלא ימא דכל ענין לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה מיקשי דרבה ארבעה דלחך כתר הכי מין זכמיו אינו חוץ הא שאין מינו חוץ ולעיל קאמר גבי סודר לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה ואפילו שאני מינו וק"ל מאי פריך מאי לאו נתן מורק המלא לתוך הריקן לימא אין הכי נמי ואין אוחז את החיטין בשוליו אלא בשפתותיו ויש לומר דפשיטא ליה שלא היה יכול לאוחזו כך ציד אחת שתי מורקות כזידות שיש בהן כל דם הפר והשעיר ור"ז"א"ה מין זכמיו דשבעת גבי כלי שרת מין זכמיו אינו חוץ כלל ענין דלפניהו אס מנמלא לומר דגבי לולב יש חילוק כדפי' גבי כלי שרת בכל ענין שכן בשאני מינו חוץ דהיי דבי עבד כעין ציד מיקרי לקיחה גבי כלי שרת דכתיב ולקח הכהן לא מיקרי לקיחה אלא מיקרי דלחך

ואס נפש ומאמין וי' (ל)מוסף על ענין ראשון. עיריה דם הפר בו'. מנתקט הכי ולא נקט עיריה דגמיוס זה ביה לו מוס' זה ביה משמע דוקא נקט ליה אלף אפיסע לא. ונתמא לפי סדרה הפר מרובה ופעל סה סביב היה ממעריץ ויש ומשום כי נמי אין חורטין ומתקין חוץ מן הריקן. דאיתמר רבי יונתן בו'. ואפי' ש' תמאלין כן קאמר גלשון מיימאל. ונראה שיש מנאליס אחרונים שמו ר' חילא ר' שמעון צרני. ואפי'ו תימא ר' יונתן דאמר בערביין. ור' יאשיהו על כרחין אין מעריצין אית ליה דלס לן כן כמאן תמי דהא דתנא אין מעריצין. ואפי'ו (לגלדייה אפי'ו) לא כתיב יתדו כמאן דכתיב יתדו דמי. שאני הכא דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר ולא כתיב והשעיר שמי' דתלתייהו קרא. והכי קאמר כמאן דכתיב וזהו כזר נאמר כי וכן כפי' ר"ח ויקחין ר' יונתן ור"י יאשיהו והא דהדיא שמעין ליה דלע"ג (ולא כתיב יתדיו כמאן) דכתיב יתדו דמי ושעין כיון דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר שמי' דתלתייהו קרא. מ"ר. ואפי'ו ר"יבא ר' יונתן בו'. דווקא כמעריצין לקרנות פליגי כתיב מאי אכל לא הוואת לחורטות ששטמו על טיהירו על מנח מרדו כולי עלמא דמעריצין. והא דכונחסי פרק התערבות (פסח ג). איכא תנאי דלל ענין למימא כתיב קרא דלחך שנתן מן המעריצין זה חל מן זכמיו (בלל) גלל אלא מקריא תחמיני וקאמר התם לחורטו (בלל) ספירא ליה דלחך מעריצין לקרנות ולא מני לפי מיינה (דלע"ג) דל טיהירו של מנח מעריצין התם היינו טעמא משום דלא כתיב ומדם השעיר. ר"יבא"ה. אף י"ע (בלל) מעריצין לקרנות (לטהירו של מנח. שאני התם דרבייהו אחת. כפי' דשבעות ד' (ח) דריש כפרה זו לא תהא אלא פעם אחת שנה ומדם השעיר ור"ז"א"ה (פסח) אחת ומלאת כנה מפיך כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שמי כפרות מיכו מה שהשקיתי מומאי דקאמר סתמא כרבי יאשיהו בללו הכי משמעות דלחת. ע"כ לעמוד קודם

אחת ולא שרתים מדם הפר. ור"ת (וכי) ויחייץ מ"ר שמיין שמיין על ע"כ. וי"ל למיירי כגון שנספק דם הפר והביא אחר שלא יתחיל אלא ממקום דלחמרי' ר' אליעזר ור' שמעון צפרקין. ומאמין נמי דקאמ' דשעמא משום דכתיב תמא אחת ולא שני. מ"ר. וכתבא רבי' יאשיהו. ואחת משמע דלחמרי' דלל תימא שרין דלפסיק (ד) תמא דכתיב מדם הפר ומדם השעיר שנתן על גבי צפניו אפי'ו דלא כתיב יתדו כמאן דכתיב דמי. מין במיניו חוצין. ור"ת למא לי חליפה. והא הוה ליה לקיחה על ידי דבר אחר [דשמה לקיחה, ואפי'ו

עין משפט
נר מצוה

עד א מ"י פ"א מהל' פסולי מוקדשין הלכה כה: ע"ה ב מ"י פ"ה מהל' בימת לאון שט: ע"ו ג ד מ"י פ"א מהל' פסולי מוקדשין הלכה כה:

רבינו חננאל

דחיהיה הוא לא ליהוי דהוי. דתניא למעלה הוא אומר ואת דמיו שפוך. למטה הוא אומר ואת כל דמה שפוך. תמאית שקיבו דמה בד' כוסות כו' ופשוטה היא. עיריה דם הפר לתוך דם השעיר נתן את המלא בריקן. פ"י. עוד החזיר הדם מן המורק המלא במורק הריקן לפה והלא כבר עירה הדם בדם השעיר כדו לעיבובי יפה יפה, ויצא להודות על קרנות מוכח הזהב. נתן כמאן דאמר מעריצין לקרנות. דאיתמר ר' יאשיהו ור' יונתן חד אמר מעריצין. וחד אמר אין מעריצין. תסמיים דר' יאשיהו דאמר מעריצין. דאפי'ו דלא כתיב יתדו כמאן דכתיב יתדו דמי. דתניא אביו ואמו קילל אביו ור"י אמו קילל דברי ר' יאשיהו כו'. פ"ד. כתיב איש איש אשר יקלל את אביו ואת סוף הקללה לאב. עוד כתיב אביו ואמו קילל, חזר סוף הקללה לאב. (ט) ש"מ כי את זה מהן קילל חייב מפני שסמך הקללה לזו ולזו, אבל לא סמך הקללה לשניהם, הייתי אומר לעולם אינו חייב עד שיקלל שניהם, דאפי'ו דלא כתיב יתדו כמאן דכתיב יתדו דמי. דחייבין לעולם מתני' ר' יונתן היא, ואפי'ו דרבי' יתדו, שאני הכא דכתיב דכתיב וכפר על קרנותיו אחת בשנה מדם הכפורים כמאן דכתיב יתדו דמי. ואשקני' ר' יונתן ולא ר' יאשיהו, והא ר' יאשיהו שמיעין ליה בהדיא דאפי'ו דלא כתיב יתדו כמאן דכתיב יתדו דמי. ומשמעין שאני הכא כיון דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר חלוקתיהו קרא. תניא אלא כמעריצין ולקח מדם הפר ומדם השעיר שיהו מעריצין דברי ר' יאשיהו כו'. ופשוטה היא. עד כאן שייך לעמוד קודם.

הניח מורק בתוך מורק וקיבל בו את הדם שפישא לי דוראי מיהו מין במיניו חוצין. מיהו דרך שירות בכך אי לא. ופשוטא מיהא ואת כל כלי השרת וכו', שני כלים בשירות אחת. אבל נתיב סייב שהוא אדליף במורק וקיבל בו את הדם, כיון דמחלחל ויורד בקרקעית הכלי אינו חוצין. אבל אם הוא קומץ שהוא סולת שאינו יורד פסול.

א) ז"ל ש"מ כי חזו מהס שקלל חייב.

תוס' ישנים (המשך)

לעמוד קודם דמבע"ה הוא אומר ואת דמיו שפוך בו'. הא לא מילת למימר דוקא כתיב למעלה אין כריך כל דמי אמר מעלה אין חוץ. דהא פשיטא דשניו אין ויער דמוקדשין אס דכתיב למטה

ואס נפש ומאמין וי' (ל)מוסף על ענין ראשון. עיריה דם הפר בו'. מנתקט הכי ולא נקט עיריה דגמיוס זה ביה לו מוס' זה ביה משמע דוקא נקט ליה אלף אפיסע לא. ונתמא לפי סדרה הפר מרובה ופעל סה סביב היה ממעריץ ויש ומשום כי נמי אין חורטין ומתקין חוץ מן הריקן. דאיתמר רבי יונתן בו'. ואפי' ש' תמאלין כן קאמר גלשון מיימאל. ונראה שיש מנאליס אחרונים שמו ר' חילא ר' שמעון צרני. ואפי'ו תימא ר' יונתן דאמר בערביין. ור' יאשיהו על כרחין אין מעריצין אית ליה דלס לן כן כמאן תמי דהא דתנא אין מעריצין. ואפי'ו (לגלדייה אפי'ו) לא כתיב יתדו כמאן דכתיב יתדו דמי. שאני הכא דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר ולא כתיב והשעיר שמי' דתלתייהו קרא. והכי קאמר כמאן דכתיב וזהו כזר נאמר כי וכן כפי' ר"ח ויקחין ר' יונתן ור"י יאשיהו והא דהדיא שמעין ליה דלע"ג (ולא כתיב יתדיו כמאן) דכתיב יתדו דמי ושעין כיון דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר שמי' דתלתייהו קרא. מ"ר. ואפי'ו ר"יבא ר' יונתן בו'. דווקא כמעריצין לקרנות פליגי כתיב מאי אכל לא הוואת לחורטות ששטמו על טיהירו על מנח מרדו כולי עלמא דמעריצין. והא דכונחסי פרק התערבות (פסח ג). איכא תנאי דלל ענין למימא כתיב קרא דלחך שנתן מן המעריצין זה חל מן זכמיו (בלל) גלל אלא מקריא תחמיני וקאמר התם לחורטו (בלל) ספירא ליה דלחך מעריצין לקרנות ולא מני לפי מיינה (דלע"ג) דל טיהירו של מנח מעריצין התם היינו טעמא משום דלא כתיב ומדם השעיר. ר"יבא"ה. אף י"ע (בלל) מעריצין לקרנות (לטהירו של מנח. שאני התם דרבייהו אחת. כפי' דשבעות ד' (ח) דריש כפרה זו לא תהא אלא פעם אחת שנה ומדם השעיר ור"ז"א"ה (פסח) אחת ומלאת כנה מפיך כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שמי כפרות מיכו מה שהשקיתי מומאי דקאמר סתמא כרבי יאשיהו בללו הכי משמעות דלחת. ע"כ לעמוד קודם